

13. SEJA OBČINSKE KONFERENCE

ZAVZETO O KULTURI IN ZA KULTURO

Široka družbenopolitična aktivnost v kulturi, ki je bila v naši občini sprožena ob tednu komunista, je bila na 13. seji občinske konference zaobjeta in obogateno potrjena ter s konkretnimi sklepi usmerjena v nadaljnjo aktivnost oziroma kot so komunisti poudarili — v trajno nalogo uresničevanja socialistične kulturne politike v občini, predvsem v vsebinski prenosni pojmovanju kulture, kulture kot celovitega procesa družbenega in človekovega razvoja, ki spodbuja in pomnožuje človekove ustvarjalne možnosti in vseh področjih življenja in dela. Zato morajo biti naporu komunistov v bodoče usmerjeni predvsem v dvoje področij, v ideološkega in materialnega. Gre dobesedno za upor proti potrošniško-odjemalskemu pojmovanju kulture kot tudi proti pojmovanju, da je kultura in njena dejav-

nost zunaj nas ali nad nami, nekaj kar stoji visoko nad delovnim človekom. Po drugi strani pa je potrebna tudi dobro organizirana in vztrajna akcija za zagotavljanje možnosti delovanja in pospeševanja kulturne dejavnosti. Predvsem so to primerni prostori v KS, naseljih in vaseh. Tudi na konferenci, kot že tolikokrat prej v razpravah o kulturi, so komunisti zahtevali, da se nekdanji domovi kulture in združni domovi vrnejo in služijo za namene, za katere so bili z veliko voljo ljudstva tudi zgrajeni. Potreben pa je tudi osrednji občinski večnamenski kulturni dom, v katerem bi se merila društva iz delovnih organizacij in krajevnih skupnosti, kjer bi lahko strnili vse oblike kulturnih dejavnosti — od likovnih razstav, nastopov pevskih in drugih glasbenih skupin do dramskih, lutkovnih in drugih oblik; tudi

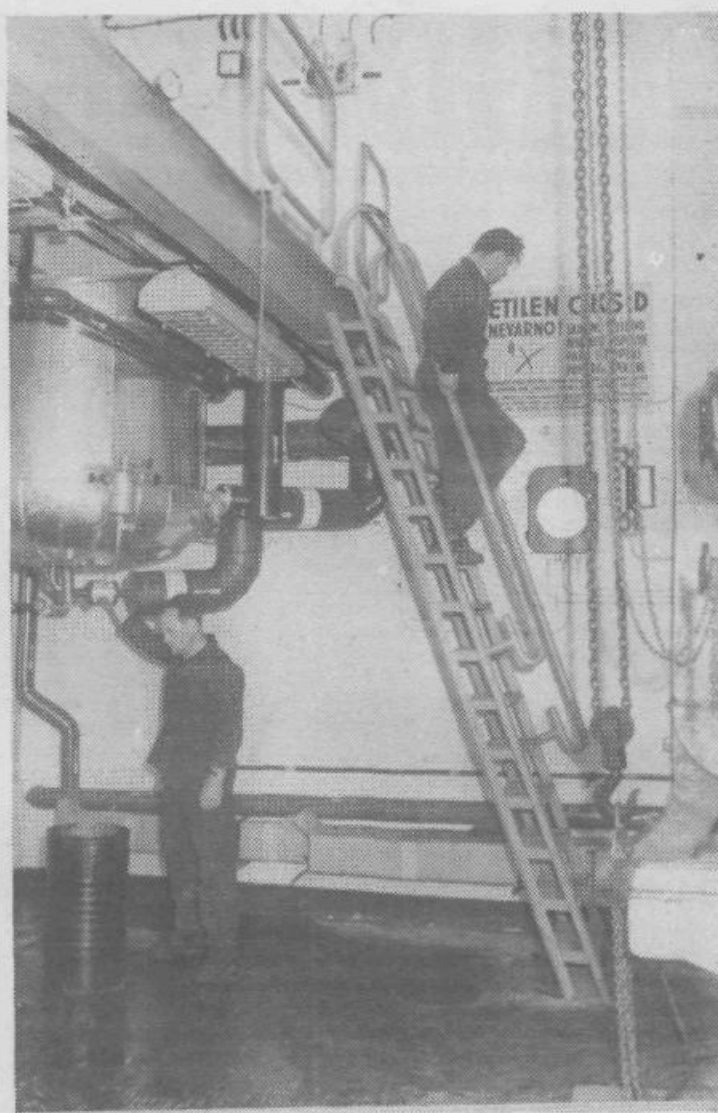
knjižničarstvu in ne nazadnje tudi družbenopolitični dejavnosti bi omogočili še večji razmah v tem kulturnem domu občine Moste-Polje. Čeravno so nekateri člani konference izražali bojazen, da ne bi postal to center v slabem smislu, da ne bi povzročil zanemarjanje kulturno-umetniške dejavnosti v primestnem in podeželskem predelu občine, je bila v sklepih konference ta bojazen odločno ovržena. Delo občinske zveze kulturnih organizacij so komunisti in drugi sodelujoči dobro ocenili, istočasno pa so menili, da mestna ZKO premalo stimulira kulturno dejavnost v občini in ji povrne premalo sredstev. Prav tako je tudi SIS za kulturo zaenkrat le še registrator s stalnimi prepri o sredstvih, o bistvenih vprašanjih pa ne razpravlja in ne odloča. V veliki meri temu botrujejo neu-

rejeni odnosi med mestno in občinsko SIS. Na konferenci so opozorili še na vrsto problemov, vendar je v večini primerov šlo za ponovljene misli iz razprav v tednu Komunista. Zato so predlagane sklepe le nekoliko razširili in jih sprejeli. Še posebej pa so poudarili, da o sprejetih sklepih razpravlja sleherna OZK in naredi svoj načrt aktivnosti na področju kulture in za kulturo. Seveda se morajo OO ZK v OZD in KS povezovati, še zlasti ob dogovaranju za vračanje in obnavljanje domov.

SKLEPI IN STALIŠČA
13. seje občinske konference ZKS Ljubljana Moste-Polje o nekaterih pereh vprašanjih kulture

I
Na osnovi razširjene seje komiteja, ki je bila 21. novembra 1976 ob zaključku tedna Komunista na temo Človek, delo kultura v kulturnem domu na Vevčah, je iniciativna skupina za pripravo tedna Komunista pripravila na podlagi uvodne besede in razprave osnutek stališč in sklepov. O tem je občinski komitej ponovno razpravil in zadožil komisijo za ideološka vprašanja in izobraževanje, da pripravi predlog sklepov in stališč o kulturni problematiki.

II
OK ZKS ugotavlja, da je bila ob tednu Komunista na temo Človek, delo, kultura tudi v občini Ljubljana Moste-Polje sprožena široka družbenopolitična akcija, v katero so se aktivno vključili vsi družbeni dejavniki. Obravnavanje in reševanje

idejnopoličnih, materialnih, organizacijskih in drugih vprašanj kulture je izhajalo iz programa ZKJ, resolucije X. kongresa ZKJ in VII. kongresa ZKS, in ustav SFRJ in SRS, srednjeročnega načrta razvoja občine in mesta ter drugih veljavnih dokumentov, ki urejajo to družbeno področje.

Osnova celotne akcije je bil program aktivnosti ob tednu Komunista, ki ga je predhodno sprejel komitej OK ZKS in je bil posredovan izvršnim organom vseh družbenopolitičnih organizacij, občinski skupščini, SIS za kulturo, ZKO in vsem OZK. Tako v programu tedna Komunista kot tudi v uvodni besedi in razpravi na razširjeni seji na Vevčah je prevladalo spoznanje, da akcija ob tednu Komunista ni enkratna naloga, temveč spodbuda za začetek trajnejših procesov v kulturni aktivnosti delavcev in občanov.

III
Za zagotovitev trajne angažiranosti in odgovornosti komunistov in organizacij ZK pri uresničevanju socialistične kulturne politike sprejema OK ZKS naslednje sklepe:
1. Člani in organizacije ZK se bomo zavzemali za takšno pojmovanje kulture, ki obravnava kulturo kot celovit proces družbenega in človekovega razvoja, ki spodbuja in pomnožuje človekove ustvarjalne možnosti na vseh področjih življenja in dela. Zavzemali se bomo za tako programiranje in dejavnost kulture, ki notranje motivira in angažira delovnega človeka v TOZD in KS v vseh oblikah kulturnega družbenega angažiranega življenja in dela. Nasprotovati bomo zapostavljanju kulture in njene dejavnosti, potrošniško odjemalskemu pojmovanju kulture, ki je prisotno v nekaterih TOZD in KS, kakor tudi pojmovanju, da je kultura, njeno programiranje in dejavnost zunaj nas, nad nami, nekaj, kar stoji visoko nad nami, nedosegljivo za delovnega človeka, da je to stvar posameznih kulturnih delavcev in ustanov, politikov ipd. Še posebej se bomo zavzemali za izboljšanje možnosti, razširjanje letih in ustvarjanje organiziranih oblik, ki so nujno potrebne za širše vključevanje mladine v kulturno življenje.

2. Idejnopolično, marksistično izobraževanje v ZK je pomembna sestavina kulturne politike. Zato morajo organizacije in člani ZK — da bi lahko sledili hitrim spremembam v družbi in vnašali vanje pravo socialistično misel in akcijo — pričeti poglobljeno študirati tako klasične kot sodobne marksistične znanosti, da bi lahko bolje razumeli, pogumneje in učinkoviteje analizirali, ocenjevali in reševali naspotja, ki jih hitri družbeni razvoj nujno prinaša s seboj (birokratizem, tehnokratizem, malomeščanščina, liberalizem ipd.).

Ta izhodišča terjajo od članov in organizacij ZK iskanje novih oblik in metod pri usposabljanju komunistov (individualni študij, debatne skupine, interesno usmerjeni študij OZK, seminarji OK, MK ipd.).

3. Samoupravni interesni skupnosti za kulturo v občini in mestu sta, kljub začetnim uspehom, le slaba registratorja in usmerjevalca kulturnega življenja. Sprožene razprave ob programih še nimajo prave odmevnosti v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih.

Organizacije ZK, komunisti in družbenopolitične organizacije si morajo prizadevati, da se delegacije sestajajo, obveščati morajo čimširši krog delovnih ljudi o kulturni dejavnosti, da bi lahko sodelovali pri obli-

kovanju kulturne politike v občini in mestu. V prvi vrsti pa je pomembno, da so komunisti tam, kjer delajo in živijo, pobudniki kulturnega življenja. Če v predvolilnem obdobju se moramo organizacijsko in kadrovske utrditi, da bi lahko sprejeli predvideno organizacijo posrednih delegacij za kulturo in temeljnih kulturnih skupnosti v občini ali mestu.

4. Pri vseh družbenopolitičnih organizacijah na ravni občine moramo organizirati oz. aktivirati ustrezne organe (komisije) za kulturna vprašanja, ki naj s svojimi programi in dejavnostjo prevzamejo skrb za prisotnost vsake družbenopolitične organizacije na kulturnem področju. Ustrezne organe za kulturo morajo imeti tudi osnovne organizacije DPO v KS in TOZD oz. OZD, kjer so le dane možnosti za organiziranje takih organov.

5. V delovnih organizacijah se bomo komunisti zavzemali za uvedbo delovnega mesta organizatorja kulturnega življenja (kulturne animatorja), oz. za to, da se v okviru obstoječih delovnih mest ugotovi možnost za redno opravljanje nalog kulturnega organizatorja, katerega delo naj zajema tudi družbenopolitično in idejno izobraževanje ter organiziranje in funkcioniranje knjižnice, ki bi v celoti zadostila tudi potrebam marksističnega izobraževanja.

Za uresničitev teh sklepov (4. in 5.) so neposredno odgovorni komunisti, ki delajo v izvršnih organih družbenopolitičnih organizacij v občini, krajevnih skupnostih in TOZD.

6. Pomanjkanje prostorov za kulturno in družbeno življenje je resna ovira za razvoj kulturne dejavnosti v naši občini. Zato je potrebno v skladu s srednjeročnimi razvojnimi načrti ugotoviti oblike in možnosti za vrnite nekaterih objektov kulture in družbenim dejavnostim (Polje, Bizovik, Zadobrova) in zagotoviti gradnjo novih objektov ter vzdrževanje obstoječih prostorov za kulturne namene. V okviru občine je treba takoj ustanoviti odbor za gradnjo večnamenskega kulturnega objekta v središču Most.

V urbanistične in gradbene zasnove novih naselij moramo vnesti tudi gradnjo družbenih centrov, namenjenih družbenopolitičnemu, družabnemu, kulturnemu in rekreativnemu življenju delovnih ljudi in občanov. Za uresničitev tega sklepa so neposredno zadolženi komunisti v izvršnih organih občinske skupščine in SIS za kulturo ter krajevnih skupnostih.

7. Razvijanje tradicij NOB in revolucionarnega delavskega gibanja v občini mora postati sestavni del programov vseh kulturnih dejavnosti kot trajna kulturna vrednota. Komunisti v VVZ, šolah, društvih in samoupravnih skupnostih ter drugih organizacijah prevzemajo neposredno skrb in odgovornost za uresničevanje tega načela.

8. Spomeniki revolucionarnega delavskega gibanja, NOB in vsi drugi pomembni spomeniki v občini morajo biti predmet posebne pozornosti komunistov. Pri tem je potrebno postaviti v ospredje ureditev spominskega parka na Urhu ter postavitev novih obeležij in pomnikov, ker vsi pomembnejši dogodki in kraji še niso obeleženi. V ta namen bo komitej ZK aktiviral svojo komisijo, ki naj ima posebne naloge na tem področju. Isto morajo doseči tudi komunisti v SZDL, ZZB in ZSS, ki naj v tej smeri aktivirajo svoje organe. Komunisti v SZDL so dolžni zagotoviti koordinacijo vseh aktivnosti na tem področju.

IZ OBČINSKE SKUPŠČINE — IZ OBČINSKE SKUPŠČINE — IZ OBČINSKE SKUPŠČI

10-LETNI PROGRAM ZA CESTE

Na zadnji seji občinske skupščine so delegati razpravljali tudi o poročilu glede izvajanja desetletnega programa gradnje cest na območju mesta Ljubljana. Ker menimo, da je ta problematika zanimiva za najširši krog naših bralcev, smo se pogovorili s tovarišem Leopoldom Gorsetom, članom izvršnega sveta naše občinske skupščine.

»Razen zamude v letu 1974 teče uresničevanje desetletnega programa po načrtu,« je povedal tovariš Gorše.

»Seveda so tudi sedaj eno do dvomesečni zastoji, ki pa nastajajo predvsem zaradi otežkočenega pridobivanja zemljišč. Posamezni lastniki — legalni ali črnograditelji — poskušajo na račun odkupa pridobiti najemna stanovanja in hkrati s tem odškodnino v celotni vrednosti porušenega objekta in zemljišča. Seveda to ni možno, saj lahko takim lastnikom nudimo le razliko med vrednostjo stanovanja in objekta ter zemljišča, na katerem objekt stoji. Tudi posamezne delovne organizacije, katerih obrati so na trasi cest, zavirajo gradnjo z nesprijetnimi zavlačevanjem, in to kljub ustreznim odškodninam. Že prej sem omenil tudi črnograditelje, saj nedovoljene gradnje na trasi predstavljajo največjo težavo. Nikakor jih ne moremo enačiti s tistimi lastniki stanovanjskih objektov, ki stojijo legalno, čeprav bi to želeli. Samoupravna skupnost za ceste zavzema stališče, da jim ne gre druga odškodnina kot odškodnina za gradbeni material in seveda za zemljišče. Vsekakor bodo morale občinske premoženjsko-pravne službe bolj pospešiti postopek razlastitve in prisilnega prenosa pravice uporabe, predstavnik organizacij, ki zavirajo gradnjo pa bi bilo treba čimprej poklicati na politično odgovornost.«

Kako daleč smo trenutno pri izvajanju prvega dela programa?
»Drenikov podvoz bo letos v začetku julija končan, in to z obema priključkoma — na Titovi in Celovski cesti. Tudi prva faza karlovskega mostu je v delu, naročeni so že tudi načrti za drugo fazo — za priključke, podvoze in nadvoze. V bližnji prihodnosti nameravamo rekonstruirati Poljansko in Litijsko cesto. Z deli naj bi pričeli že letos.«

Prav glede Litijske ceste so bile težave, saj od treh ponudnih variant menda kar dve pose-

gata v športni park na Kodeljevem, kar je za Kodeljevčane nesprijemljivo. Zato je bila postavljena vrsta vprašanj glede tega.

»Res je. Obe ponudni varianti sta bolj ali manj posegali v park. Toda tretja varianta, ki bo verjetno sprejeta, pušča park neokrnjen in posega v Golovec. Seveda se bo treba pred sprejemom te različice še pogovoriti s prizadetimi krajanji krajevnih skupnosti Kodeljevo.«

Kaj bomo torej po zaključeni delih pridobili v naši občini?

»Z ureditvijo, oziroma z rekonstrukcijo Šmartinske ceste bo rešeno trenutno nemogoče stanje na njej. Tudi Zaloška cesta bo razbremenjena, saj bo promet usmerjen na severno obvoznico, po južni strani pa na Karlovski most in Dolenjsko cesto. Za nas je — poleg Litijske — trenutno najpomembnejša Šmartinska cesta. Zato se že pogovarjamo z republiško skupnostjo za ceste, da bi prevzela poročstvo za najem posojila za čimprejšnjo ureditev le-te.«

S tem bi bil morda rešen tudi problem industrijske cone?

»Prav gotovo. Po eni strani bo potekal promet po severni obvoznici do Črnuč, po južni pa na Dolenjsko cesto. Sedaj je dostop v to cono zares skoraj nemogoč. Zato se toliko bolj trudimo, da bi s »Šmartinko« pričeli v najkrajšem času.«

Kako pa je z viškom posojil?

»Ob razpisu smo dobili 12.300.000,00 din viška, torej kar za 144,7 % več od predpisane obveznosti. Skorajda ves višek posojila je namenjen za rekonstrukcijo Šmartinske ceste v odseku od Kajuhove do Žita. Točneje: 11.950.000,00 din bomo porabili za Šmartinko, ostanek pa bi naj bil po skupnem dogovoru namenjen za južno obvoznico. Nastala pa je še ena težava. Vprašljiv je namreč pričetek gradnje obvoznice, kajti republiška skupnost za ceste je računala, da bo na natečaju mednarodnega kredita uspela že letos, vendar bo to aktualno šele leta 1979. Če ne bo kakih premostitvenih kreditov, je možno, da bomo z gradnjo obvoznice Šmartinska—Črnuče—Dolgi most pričeli šele leta 1979. Morda še ena zanimivost. Skupnost za gradnjo cest bo morala že v prihodnjem letu najemati premostitvene kredite, ki bodo vsako leto nekoliko večji in se bodo ob koncu 10-letnega programa zravpali s predvidenim

dotokom sredstev. Tako bomo na primer v letu 1984 potrebovali 13 milijard premostitvenih

kreditov, v letu 1986 pa bo to zravnano z dotokom sredstev.« IG

MISLI O DELU

Vsi zares veliki ljudje, ki sem jih poznal, so bili zelo marljivi in so vztrajno delali. — ENGELS

Odgovorni smo za to, kar delamo, pa tudi za tisto, česar ne delamo. — VOLTAIRE

Vinogradu ni potrebna molitev, temveč motika. — Bolgarski pregovor

Brezdelje bolj uničuje človeka kot delo. Zdi se, da človek izgubi mnogo življenjske sile, če nima nobenega cilja. — J. STEINBECK

V domu lenobe se množijo samo sanje. — Kitajski pregovor

Delati in ljubiti. Vse drugo nima smisla. — Mića DANOJLIĆ

Da bi opravili velika dela, moraš živeti, kot da nam ni nikdar umreti. — VAUVENARGUES

Glej, preudari, potem delaj. — A. COMITE

Dolčas je bolezen srečnih ljudi; nesrečnim ni nikdar dolgčas, ker so preveč zaposleni. — Abel DUFRESNES

Tisti, ki se hočejo nekaj naučiti, niso nikdar brezposelni. — MONTESQUIEU

Pri nas je malo brezposelnih, zato pa več brezdelnežev. — B. NOVAK

Počitek je samo za mrtve. — Angleški pregovor

Z lenobo še nihče ni postal nesmrten. — SALUSTIJ

Delovanje je v naši naravi, popolno mirovanje je smrt. — PASCAL

Napoved je delo še najboljšo sredstvo, da si polepšamo življenje. — FLAUBERT

Izrabi dan! — HORACIJ

Bogat ali reven, močan ali slaboten, vsak brezposelni meščan je lopov!

Nobena druga stvar na svetu me ne prevzame tako, kot delo: cele ure lahko sedim in ga opazujem. — Jerome K. JEROME

Vse, kar lahko dosežeš brez truda in dela, nima prave vrednosti. — ADDISON

Lenoba: navada, počivati prej, preden nastopi utrujenost. — JULES RENARD

Poleg ostalih prednosti delo skrajšuje čas in podaljšuje življenje. — DIDEROT